LAUSUNTO

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Pohjoinen Makasiinikatu 7 A 2
00130 HELSINKI

30.4.2018

Eduskunnan sivistysvaliokunta
SiV@eduskunta.fi

ASIA: VNS 1/2018 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019 - 2022

https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/VNS+1/2018

Sivistysvaliokunta 3.5.2018 klo 12.10

Tiivistelmä:

- Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että ammattikorkeakoulujen rahoitus palaa kasvu-uralle ja koulutuksen rahoituksen indeksijäädytykset loppuvat.
- Tutkimusrahoituksen lisääminen edellyttää julkista rahoitusta ja kannusteita, joilla nyt aliedustettujen toimijoiden osuus TKI-työssä voi lisääntyä. Suomi tarvitsee rahoitusinstrumentteja soveltavaan tutkimukseen.

Suomi on rakennettu koulutuksella. Suomen tulevaisuuden menestyskin nojaa kansan osaamiseen ja sivistykseen. Korkealaatuinen ja osallistava koulutus on paras keino vastata työllisyyden, eriarvoisuuden ja turvallisuuden haasteisiin, jotka yhteiskuntamme kohtaa.

Suomi on asettanut tavoitteeksi korkeakoulutettujen osuuden lisäämisen 50 prosenttiin 30-34-vuotiaiden osalta. Samalla aikuisille halutaan tarjota nykyistä paremmat mahdollisuudet osaamisensa kehittämiseen työuran aikana.

Kumpikin tavoite on kannatettava ja ammattikorkeakouluilla tulee olemaan merkittävä tehtävä niiden saavuttamisessa. Arene muistuttaa, että puolet alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelijoista on ammattikorkeakouluissa.

Korkeakoulujen toiminnan uudistaminen ja laajentaminen edellyttävät parannusta perusrahoitukseen ja indeksikorotusten palauttamista rahoitukseen. Nykyisen rahoituksen uudelleen suuntaaminen korkeakoulujen rahoitusmalleja suuntaamalla ei lisää koulutustarjontaa, sillä moninkertainen opiskelu ei ole ongelma.

Leikkauksia ja indeksijäädytyksiä on paikattu kärkihankkeisiin ja muuntokoulutuksiin kohdistetuilla erillisillä rahoituksilla, jotka eivät ole korjanneet rahoituksen alentumisesta aiheutuneita ongelmia. Pitkäaikaisen taantuman aikana tehdyt rahoituksen leikkaukset ja indeksien jäädytykset ovat vähentäneet ammattikorkeakoulujen rahoituksen reaaliarvoa yli 20 prosenttia vuodesta 2012 (Liite1).

Arene muistuttaa, että ammattikorkeakoulut ovat tehostaneet toimintaansa huomattavasti, kun opiskelija- ja tutkintomäärät ovat säilyneet ennallaan. rahoituksen vähentyessä.

Suomi on asettanut tavoitteeksi tutkimus-, kehitys- ja innovaatiorahoituksen nostamisen 4 prosenttiin bruttokansantuotteesta. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää lisää yksityisiä TKI-investointeja. Avainasemassa ovat pk-yritykset, joihin työpaikatkin Suomessa syntyvät. Julkisella TKI-rahoituksella on mahdollistettava yritysten ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä.

Ammattikorkeakoulujen TKI-rahoituksen kansallinen vahvistaminen mahdollistaa kansainvälisen rahoituksen ja kotimaisen yksityisen rahoituksen lisääntymisen.

Ammattikorkeakoulut muodostavat merkittävän TKI-potentiaalin Suomessa. Vuonna 2016 ammattikorkeakoulujen TKI-toimintaan osallistui yli 9000 ulkopuolista kumppania, joista yli puolet oli yrityksiä. Erityisenä kohderyhmänä ovat pk-yritykset. Soveltava tutkimustoiminta on ammattikorkeakoulujen lakisääteinen tehtävä, mutta sillä ei ole kohdistettua rahoitusta.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Tapio Varmola
puheenjohtaja

Petri Lempinen
toiminnanjohtaja

Liite 1

